

мій са върнѣ, въ България и отиде въ мѣнастырь, който са намѣрваше близо до Търново и са наричаше *Пещера* (да ли не е пакъ Келифарскыя онзи мѣнастырь). Тука го избрахъ калугерытъ за игуменъ. — Въ този мѣнастырь Евѣимій написа много съчиненія, между които Палаузовъ бѣлѣжи: *житіе св. Петкы и житіе св. Іоанна Рилскаго*, словата му къмъ *Капріана мниха* (послѣ митрополитъ Кіевскый), *житіе Θεодосія иже въ Търновѣ*, *Похвала равноапостолнымъ Константину и Еленѣ*, и нѣкои още съчиненія, които турятъ Евѣимія, на реда съ рѣдкытъ святители на българската черква.

Когато умрѣ Търновскій Патріархъ (Іоанникій II), сичкытъ епископы и цѣлъ народъ избрахъ едногласно Евѣимія за патріархъ търновскый (1375—78). Слѣдъ 15 или 18-годишно святителствуванье на Евѣимія, при живота му още българската столица паднѣ въ рѣцѣтъ на Турцытъ. Завоевателитѣ тогазъ испѣдихъ Евѣимія отъ съборната патріаршеска черкова, за каквато смѣтатъ храма св. Спаса или Възнесенье Христово, «Майка на сичкытъ черквы въ българското царство,» и мыслижтъ я за потурчена, когато тя до скоро (1861) сѣществуваше непожтижтѣ; само че въ послѣдне време са поднови отъ основаніе ⁽³⁸⁾. Туй ни дава поводъ да предполагамы, че патріаршеската черкова или е до основанія съборена или ако е обзрижта въ мечетъ, тя ще бѣде извѣстната Велика Лавра на *Св. четиредесетъ мж-*

(38) Преди и послѣ събарянъето на този св. храмъ за да го подновижтъ, безъ което можѣше още много време да премине, не са е намѣрило нѣкой паметникъ, като надпись или друго що, което да показва че тамъ е былъ престолътъ на търновскыя патріархъ, какѣто нѣкои мыслижтъ и г. Каролевъ въ своята българ. церковна исторія увѣрѣва (стр. 54 и 62).